

Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019

2019 dccc 3

RHAN 5

YMCHWILIO I GWYNIION SY’N YMWNEUD Â PHERSONAU
ERAILL: GOFAL CYMDEITHASOL A GOFAL LLINIAROL

Adroddiadau arbennig

59 Amgylchiadau lle caiff adroddiadau arbennig eu paratoi

- (1) Caiff yr Ombwdsmon baratoi adroddiad arbennig o dan adran 60 os yw achos 1, 2 neu 3 yn gymwys.
- (2) Mae achos 1 yn gymwys—
  - (a) os yw’r Ombwdsmon wedi dod i’r casgliad mewn adroddiad am ymchwiliad fod unrhyw berson wedi dioddef anghyfiawnder neu galedi, neu’n debygol o ddioddef anghyfiawnder neu galedi, o ganlyniad i’r mater yr ymchwiliwyd iddo, a
  - (b) os yw un o’r amgylchiadau yn is-adran (3) yn gymwys.
- (3) Yr amgylchiadau hynny yw—
  - (a) nad yw’r Ombwdsmon wedi cael yr hysbysiad sy’n ofynnol o dan adran 57 cyn diwedd y cyfnod a ganiateir o dan yr adran honno;
  - (b) bod yr Ombwdsmon wedi cael yr hysbysiad hwnnw, ond nad yw’n fodlon â’r canlynol—
    - (i) y camau gweithredu y mae’r darparwr wedi’u cymryd neu’n bwriadu eu cymryd, neu
    - (ii) cyn diwedd pa gyfnod y mae’r darparwr yn bwriadu cymryd y camau gweithredu hynny;

- (c) bod yr Ombwdsmon wedi cael yr hysbysiad hwnnw, ond nad yw’n fodlon bod y darparwr, cyn diwedd y cyfnod a ganiateir, wedi cymryd y camau gweithredu y bwriadai eu cymryd.
- (4) Yn is-adran (3)(c) ystyr “y cyfnod a ganiateir” yw—
- (a) y cyfnod y cyfeirir ato yn adran 57(2)(b), neu
  - (b) cyfnod hwy a bennir gan yr Ombwdsmon yn ysgrifenedig (os pennir cyfnod felly).
- (5) Mae achos 2 yn gymwys—
- (a) os yw’r Ombwdsmon wedi paratoi adroddiad o dan adran 58 yn rhinwedd is-adran (2) o’r adran honno, a
  - (b) os nad yw’r Ombwdsmon yn fodlon bod y darparwr wedi gweithredu argymhellion yr Ombwdsmon cyn diwedd y cyfnod a ganiateir.
- (6) Yn is-adran (5)(b) ystyr “y cyfnod a ganiateir” yw—
- (a) y cyfnod y cyfeirir ato yn adran 58(2)(b), neu
  - (b) cyfnod hwy a bennir gan yr Ombwdsmon yn ysgrifenedig (os pennir cyfnod felly).
- (7) Mae achos 3 yn gymwys—
- (a) os yw’r mater (y mae gan yr Ombwdsmon hawl i ymchwilio iddo) mewn perthynas â darparwr wedi cael ei ddatrys,
  - (b) os yw’r Ombwdsmon, wrth ddatrys y mater, wedi dod i’r casgliad bod unrhyw berson wedi dioddef anghyfiawnder neu galedi, neu’n debygol o ddioddef anghyfiawnder neu galedi, o ganlyniad i’r mater,
  - (c) os yw’r darparwr wedi cytuno i gymryd camau gweithredu penodol cyn diwedd cyfnod penodol, a
  - (d) os nad yw’r Ombwdsmon yn fodlon bod y darparwr wedi cymryd y camau gweithredu hynny cyn diwedd y cyfnod a ganiateir.
- (8) Yn is-adran (7)(d) ystyr “y cyfnod a ganiateir” yw—
- (a) y cyfnod y cyfeirir ato yn is-adran (7)(c), neu
  - (b) cyfnod hwy a bennir gan yr Ombwdsmon yn ysgrifenedig (os pennir cyfnod felly).

60 Adroddiadau arbennig

- (1) Rhaid i adroddiad arbennig—
- (a) nodi’r ffeithiau sy’n rhoi hawl i’r Ombwdsmon baratoi’r adroddiad arbennig (hynny yw, y ffeithiau sy’n gwneud achos 1, 2 neu 3 o adran 59 yn gymwys), a
  - (b) gwneud y cyfryw argymhellion sy’n briodol ym marn yr Ombwdsmon o ran y camau gweithredu y dylid, ym marn yr Ombwdsmon, eu cymryd—
    - (i) i unioni neu atal yr anghyfiawnder neu’r caledi i’r person, a
    - (ii) i atal anghyfiawnder neu galedi tebyg rhag cael ei achosi i unrhyw berson yn y dyfodol.
- (2) Os yw’r adroddiad arbennig yn cael ei baratoi am fod achos 1 o adran 59 yn gymwys, rhaid i’r Ombwdsmon anfon copi o’r adroddiad at bob person yr anfonwyd copi o’r adroddiad adran 55 ato o dan adran 55(2)(b).

Statws This is the original version (as it was originally enacted).

- (3) Os yw’r adroddiad arbennig yn cael ei baratoi am fod achos 2 neu 3 o adran 59 yn gymwys, rhaid i’r Ombwdsmon anfon copi o’r adroddiad—
  - (a) os yw’r ymchwiliad yn ymwneud â chwyn, at y person a wnaeth y gŵyn;
  - (b) at y darparwr y mae’r adroddiad yn ymwneud ag ef.
- (4) Caiff yr Ombwdsmon anfon copi o adroddiad arbennig at unrhyw bersonau eraill sy’n briodol ym marn yr Ombwdsmon.
- (5) Caiff yr Ombwdsmon gyhoeddi adroddiad arbennig.
- (6) Caiff yr Ombwdsmon roi copi o adroddiad arbennig a gyhoeddwyd, neu ran o adroddiad o’r fath, i unrhyw berson sy’n gofyn amdano neu amdani.
- (7) Caiff yr Ombwdsmon godi ffi resymol am roi copi o adroddiad arbennig, neu ran o adroddiad o’r fath, o dan is-adran (6).
- (8) Ni chaniateir cynnwys yr wybodaeth ganlynol mewn fersiwn o adroddiad arbennig a anfonir at berson o dan is-adran (2), (3) neu (4) neu a gyhoeddir o dan is-adran (5)—
  - (a) enw unrhyw berson heblaw’r darparwr y mae’r adroddiad yn ymwneud ag ef;
  - (b) gwybodaeth sydd, ym marn yr Ombwdsmon, yn debygol o wneud y cyfryw berson yn hysbys ac y gellir, ym marn yr Ombwdsmon, ei hepgor heb amharu ar effeithiolrwydd yr adroddiad arbennig.
- (9) Nid yw is-adran (8) yn gymwys os yw’r Ombwdsmon, ar ôl ystyried buddiannau’r person a dramgwyddwyd (os oes un) ac unrhyw bersonau eraill sy’n briodol ym marn yr Ombwdsmon, o’r farn ei bod er budd y cyhoedd i gynnwys yr wybodaeth honno yn y fersiwn honno o’r adroddiad arbennig.

61 Cyhoeddusrwydd pellach i adroddiadau arbennig

- (1) Caiff yr Ombwdsmon drefnu i hysbysiad am adroddiad arbennig gael ei gyhoeddi—
  - (a) mewn un neu ragor o bapurau newydd, neu
  - (b) drwy gyfrwng darlledu neu gyfryngau electronig eraill.
- (2) Caiff yr hysbysiad, er enghraifft—
  - (a) darparu crynodeb o ganfyddiadau’r Ombwdsmon,
  - (b) pennu cyfeiriad neu gyfeiriadau lle gellir archwilio copi o’r adroddiad a gyhoeddwyd yn ystod oriau swyddfa arferol, a lle y ceir copi o’r adroddiad hwnnw (neu ran o’r adroddiad hwnnw), a
  - (c) pennu cyfeiriad gwefan lle gellir gweld copi o’r adroddiad a gyhoeddwyd.
- (3) Rhaid i’r darparwr y mae’r adroddiad yn ymwneud ag ef, os yw’r Ombwdsmon yn ei gwneud yn ofynnol iddo wneud hynny, ad-dalu’r Ombwdsmon y costau rhesymol o drefnu i gyhoeddi’r hysbysiad.
- (4) Wrth benderfynu pa un ai i wneud trefniadau o dan is-adran (1), rhaid i’r Ombwdsmon ystyried y canlynol—
  - (a) budd y cyhoedd,
  - (b) buddiannau’r person a dramgwyddwyd (os oes un), ac
  - (c) buddiannau unrhyw berson arall sydd, ym marn yr Ombwdsmon, yn briodol.